

Τριώδιον Κατανυκτικόν

Ἔνα Πνευματικὸ Ταξίδι
πρὸς τὸ **Τέλος** τοῦ **παλαιοῦ**
καὶ τὴν **Ἀρχή** τοῦ **Νέου**

■ Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς

Ἡ ἀνοιξιάτικη χαρὰ* Ἡ Σαρακοστή: «Ἔαρ τῶν ψυχῶν»

Μὲ τὸ σημερινὸ εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα ολοκληρώνεται ἡ σειρά τῶν Ἀναγνωσμάτων, μετὰ ὅποια ἡ Ἐκκλησία, μετὰ θαυμάσια παιδαγωγικὴ σύνεση, θέλησε νὰ μᾶς προετοιμάσει γιὰ τὴν Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, ὅλα αὐτὰ τὰ εὐαγγελικὰ Ἀναγνώσματα μᾶς διδάσκουν τὴν **Ταπείνωση**, θυμίζοντάς μας, ὅτι αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ κάνουμε τὴν Σαρακοστή δὲν εἶναι **κατορθώματα νηστείας καὶ ἀσκήσεως**, ἀλλὰ πρὸ πάντων νὰ **ἐκφράσουμε, διὰ τῆς Νηστείας καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ἀγωνισμάτων, τὴν Ταπεινοφροσύνη μας**, νὰ ἀποκτήσουμε μία καρδιά ταπεινὴ σὰν τοῦ Τελώνου καὶ σὰν τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ· νὰ συνειδητοποιήσουμε, σιγὰ σιγὰ, πόση ἀνάγκη ἔχουμε τὸν Θεό, ὅτι τίποτε δὲν καταφέρνουμε χωρὶς τὴν θεία βοήθεια, ἂν δὲν καταφύγουμε σ' Αὐτὸν καὶ στὸ Ἐλεός Του.

Ἡ δευτέρη στάση ποὺ θέλησε νὰ μᾶς διδάξει ἡ Ἐκκλησία ἦταν, ἀσφαλῶς, ἡ **ἐμπιστοσύνη** –μᾶς παρουσίασε μετὰ τὸν Ἀσωτο τὴν εἰκόνα τοῦ πατέρα του, τοῦ οὐρανοῦ Πατέρα, τοῦ Ὁποίου τὰ χαρακτηριστικὰ διαισθανόμεστε στὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα τῆς Παραβολῆς– **ἐμπιστοσύνη** στὴν ἀπόλυτη αὐτὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς, στὴν πάντοτε παροῦσα καὶ πάντοτε προσφερόμενη συγγνώμη ποὺ ἐνσαρκώνει, στὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πάντα σὲ **κατάσταση ἀναμονῆς** καὶ περιμένει ἀδιάκοπα τὴν μεταστροφή καὶ τὴν ἐπιστροφή μας.

Καὶ μετὰ, ἡ **τρίτη στάση**, στὴν ὁποία ἐπισύρει ἡ Ἐκκλησία τὴν προσοχή μας, εἶναι ἡ ἀδελφικὴ Ἀγάπη, τὸ ἐλατήριό τῆς ὁποίας μᾶς ἀποκαλύφθηκε μετὰ τὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς περασμένης Κυριακῆς, τὸ

Εὐαγγέλιο τῆς Κρίσεως, ὅπου φάνηκε ὅτι κριτήριο θὰ εἶναι ἡ στάση μας ἔναντι τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι παρὼν στοὺς ἄλλους, παρὼν στοὺς ἀδελφούς μας.

Ἐξ ἄλλου, τὸ Εὐαγγέλιο τῆς περασμένης Κυριακῆς ἐξέφραζε μία μεγάλη θεολογικὴ ἀλήθεια: διὰ τῆς Ἐνσαρκώσεως, ὁ Χριστὸς ἀνέλαβε κατὰ κάποιον τρόπο τὸν ὅλο ἄνθρωπο. Δὲν ἀνέλαβε μία συγκεκριμένη μόνο ἀνθρώπινη ὑπόσταση, ἀλλὰ τὴν ὅλη ἀνθρώπινη φύση πού μᾶς περιεῖχε ὅλους. Καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν Ἐνανθρώπηση κάθε ἄνθρωπος ἔχει δυνάμει προσληφθεῖ καὶ ριζικὰ ἀγιασθεῖ ἀπὸ τὸν Χριστό.

Τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανίων, ψάλλαμε ὅτι, βυθιζόμενος στὸν Ἰορδάνη, διὰ τοῦ Βαπτίσματος Του, ὁ Χριστὸς ἀγίασε τὰ ὕδατα, ἀγίασε ὅλα τὰ στοιχεῖα, ὅλη τὴν Κτίση. Ἀλλὰ κατὰ ἕναν τρόπο ἀπείρως βαθύτερο, μὲ τὴν ἴδια Του τὴν Ἐνανθρώπηση, καθὼς ἔλαβε τὴν ἀνθρώπινη σάρκα, ὁ Χριστὸς ἀγίασε ριζικὰ κάθε ἄνθρωπο.

Βεβαίως, κάθε ἕνας καλεῖται νὰ τὸ ἐπικυρώσει αὐτὸ μὲ τὴν ἐλευθερία του, ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὴν συνειδήσή του, πού πρέπει νὰ καλλιεργεῖ πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπό, ἀλλὰ δὲν εἶναι δική μας δουλειὰ νὰ κρίνουμε τὴν συνείδηση τοῦ ἄλλου, δὲν πρέπει νὰ ψάχνουμε σὲ ποιο βαθμὸ ὁ ἀδελφός μας ἔχει ἐπιβεβαιώσει τὴν ἐνσωμάτωσή του στὸν Χριστό, τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ μέσα μας. Ἀπὸ τὴν ἄποψη τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆς πίστεώς μας, ὀφείλουμε πράγματι, ὄντολογικὰ θὰ ἔλεγα, νὰ βλέπουμε τὸν Χριστὸ στὸν διπλανό μας, τὸν κάθε διπλανό μας.

* * *

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο ὀλοκληρώνει τὰ μαθήματα αὐτά, ἐπιμένοντας καὶ πάλι στὸ θέμα τῆς **Ταπεινοφροσύνης**. Πράγματι, δὲν πρέπει νὰ προβάλλουμε ἐπιδεικτικὰ τὴν **Νηστεία** μας, τὶς *σαρακοστιανὲς πρακτικὲς* μας, τὸ θέμα δὲν εἶναι νὰ περιφερόμαστε μὲ ὕφος διήθεν ἀσκητοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐμπνέουμε τὴν **χαρὰ**, νὰ ἀναπνέουμε τὴν **εἰρήνη**. **Ἡ** Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ εἶναι «**ἔαρ τῶν ψυχῶν**», ὅπως ἔλεγε ἡ Ἀκολουθία. **Καὶ** τὸ συναίσθημα πού πρέπει νὰ κυριαρχεῖ στὴν προσπάθεια πού θὰ καταβάλουμε τὴν Σαρακοστή, εἶναι ἡ **ἀνοιξιὰτικη χαρὰ** πού πρέπει νὰ προκαλεῖ μέσα μας ἡ ψυχικὴ ἀνανέωση, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπὸ τὴν **Μετάνοιά** μας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν **Δωρεὰ τοῦ Ἐλέους τοῦ Θεοῦ**, πού θὰ κορυφωθεῖ μὲ τὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἀναστάσεως τὴν Ἡμέρα τοῦ Πάσχα.

Ναί, ἡ **χαρὰ** εἶναι ὁ τρόπος ἄσκησης τῆς **Ταπεινοφροσύνης** χωρὶς ἐπίδειξη τῆς **Νηστείας** μας, ἀλλὰ εἶναι καὶ κάτι πού ἀναβλύζει ἀπὸ μέσα μας, ὅταν συναισθανόμαστε τὸ ἄπειρο Ἔλεος, τοῦ ὁποίου γινόμαστε ἀποδέκτες.

Καὶ πάλι ἐδῶ ἐμφανίζεται ἡ ἀδελφικὴ **Ἀγάπη**, ἐκφράζεται ὅμως μὲ τρόπο πολὺ πρακτικὸ, μὲ τὴν **ἐντολὴ τῆς Συγγνώμης**, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ εὐχόμεσταν νὰ ἐπωφεληθοῦμε καὶ ἐμεῖς. **Τὴν** ἴδια ἐντολὴ μᾶς δίνουν

και πολλά άλλα ευαγγελικά κείμενα, όπως ή Παραβολή των δύο όφειλετών.

Μαθαίνουμε να συγχωρούμε επειδή συγχωρηθήκαμε και επειδή έχουμε αδιάκοπα ανάγκη της θείας συγγνώμης.

Και μία από τις μεγάλες εκδηλώσεις Αγάπης προς τους άλλους, θα είναι ή Συγγνώμη που γνωρίζει να καλύπτει όλα τα λάθη, όλα τα κακά. **Ε**ίναι τόσο εύκολο να διατηρούμε στα βάθη της καρδιάς μία μικρή μνησικακία, μία δυσαρέσκεια, μία μικρή έχθρότητα προς κάποιον. **Π**ρέπει να αδειάσουμε την καρδιά μας από όλα αυτά, αν θέλουμε ή προσφορά του άγωνα της Σαρακοστής να γίνει όντως δεκτή.

Και έπειτα, στο τέλος του Ευαγγελίου αυτού, ο Κύριος συνιστά να θησαυρίζουμε θησαυρους στον Ουρανό. **Μ**ας δείχνει έτσι που πρέπει να τοποθετούμε την καρδιά μας, όχι στα υλικά αγαθά, όχι στον πλούτο, αυτό που συνιστά **το ίδιοι θέλημά μας**. **Π**ρέπει και αυτό να μάθουμε να το εγκαταλείπουμε, να εγκαταλείπουμε κάθε απόκτημα, προκειμένου αυτό να γίνει μέσον κοινωνίας, να προσφέρουμε ακόμη και την ύπαρξή μας στους άλλους. **Ό**τι είναι πλούτος, είτε υλικός είτε πνευματικός, δεν πρέπει να είναι για μās παρά ένα εργαλείο κοινωνίας με τον Χριστό. **Μ**έσον ακριβώς για να φανερώνεται, ότι είμαστε όλοι Μέλη ενός Σώματος, ένα Σώμα, το Σώμα του Χριστού.

Θέτοντας σε εφαρμογή όλες αυτές της Έντολές της Έκκλησίας, θα μπορούσαμε να καταστήσουμε γόνιμη την προσπάθειά μας κατά την Μεγάλη Τεσσαρακοστή, να την ολοκληρώσουμε μέσα στο πνεύμα αυτό της **άνοιξιάτικης χαρᾶς**. **Και** τότε θα μπορούσαμε να συναναστηθούμε αληθινά με τον Χριστό, κατά την Αγία Ήμέρα του Πάσχα.

**Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν!**

(*) π. Πλακίδα Deseille, «Μυστική Άνοδος», σελ. 73-78, εκδόσεις «Έαρ», Φεβρουάριος 2022. ● Έπιμέλ. ήμετ.